

J.F. van der Poel

Droomland

Citerreks

Personages

Joost Deuts, de zwerver
Greetje Deuts, ex-vrouw van Joost
Tessa Deuts, dochter van Joost en Greetje
Rens Luiker, vriend van Greetje
Gijs de Lekt, autohandelaar
Henk Deuts, vader van Joost
Maria Deuts, moeder van Joost
Dirksen, medewerker bij Rens op de zaak
Hans Slinker, gemeentewerker
Margreet, weduwe van de boer
Wilma, dienstmeisje
Meneer Verlaat, man bij het park
Marjolijn Verlaat, dochter van meneer Verlaat
Klaas, jonge zwerver
Annie Terloop, bejaardenvrijwilligster
Johan, man van het Leger des Heils
Ria, verpleegkundige en vriendin van Annie

Eén

Daar staat Joost dan, met een tasje van de supermarkt en wat privéspulletjes. De gevangenispoort is achter hem gesloten. Hij zat hier een halfjaar vast. Hij heeft zijn straf erop zitten, maar hoe moet het nu verder? Hij zal alleen verder moeten. Voor hem geen ontvangstcomité zoals bij de meesten die vrijkomen. Zijn gezin heeft hem al die tijd nooit bezocht en ook niets van zich laten horen.

Hij loopt de straat uit en gaat de stad in. Er is niemand die hem groet. Zouden ze zien dat hij net uit de gevangenis komt? Nou ja, hij heeft spijt, dat wel. Hij heeft een halfjaar na kunnen denken. Hoe kon het zover met hem komen? Zijn eigen vrouw en kind... Hoe heeft hij zover kunnen gaan? En het was de eerste keer niet, hij had haar vaker in elkaar geslagen. En waarom? Drift, jaloezie, te veel gedronken... Hij kan er zelf geen antwoord op geven.

Hij had een goede baan en ze hadden het financieel prima, maar er was een storing in zijn hoofd volgens zijn vrouw. Dat zei ze vaak, dat hij gestoord was, en dan maakte hij zich kwaad. Hij had een vreselijke spijt toen zijn vrouw daar bloedend op de grond lag en hij haar bleef slaan. De buurman had hem een paar flinke klappen gegeven en de politie gebeld voor de zoveelste en ditmaal laatste keer. Hij werd meegenomen naar het bureau. Een ambulance kwam zijn vrouw ophalen, zijn dochttertje ging met de buurvrouw mee. De hele buurt stond er op straat naar te kijken.

Nee, hij kan nu niet naar huis gaan. Hij heeft haar vaak gebeld, maar ze heeft waarschijnlijk een nieuw, geheim nummer en via haar mobieltje lukte het ook niet. Ook zijn werkgever weet ervan en daar heeft hij evenmin iets van gehoord. Maar als automonteur kan hij zo weer aan de slag.

Voelt hij zich schuldig? Ja en nee. Hij heeft immers zijn straf uitgezeten. Maar de grootste straf is dat hij zijn vrouw en zijn dochter Tessa waarschijnlijk kwijt is. Tessa is intussen zestien. Wat moet ze wel niet van haar vader denken? Het ging al jaren niet goed met hem, hij kon zijn handen niet thuishouden en werd driftig om niks.

Hij kijkt in de plastic tas waar zijn eigendommen in zitten. Een mobieltje en een sleutelbos, en wat pasjes van de bank en andere spullen. Kan hij nog geld halen? Hij loopt naar een automaat van een van de banken en probeert wat geld te pinnen. Het lukt niet. Het pasje is natuurlijk geblokkeerd. Hij voelt weer een soort drift in zich opkomen. Het is toch zijn eigen geld, dat hoeft hij niet te pikken! Hij zal eens stevig met haar gaan praten. Dat ze niet met hem verder wil, daar kan hij inkomen, maar hij moet ook kunnen leven. Hij haalt zijn portemonnee uit de tas, daar zit nog wat geld in. Hij gaat naar een snackbar en bestelt wat te eten.

Als hij alles naar binnen heeft gewerkt, lijkt het alsof de mensen in de snackbar hem aan zitten te staren en stapt hij op. Waar naartoe? Gewoon naar huis, naar zijn vrouw en zijn dochter? Ja, waarom eigenlijk niet? Hij heeft zijn straf toch uitgezeten en hij heeft spijt betoond, daarom kreeg hij maar een halfjaar cel. Hij heeft zelfs vrienden gemaakt in de gevangenis. Ieder had daar zijn eigen verhaal. Er waren zelfs mannen bij die een moord hadden gepleegd en niet zomaar een moord. Hij zat bij echte misdadigers, die roofovervallen op hun geweten hadden en verkrachtingen. Er zat van alles. Toen ze wilden weten waar hij voor zat, lachten ze hem uit en vonden ze hem een zwak figuur.

Hij heeft zelfs een keer gevochten in de gevangenis, omdat een van die kerels hem bespotten dat hij een vrouw durfde te slaan. Dat moest hij eens bij hem proberen, zei die kerel. Die vent sarde hem steeds opnieuw, totdat de oude drift bij hem bovenkwam en hij die kerel aanvloog. Een bewaker haalde hen uit elkaar en hij werd een paar dagen opgesloten in een isoleercel. Het is geen pretje als je de hele dag alleen opgesloten zit. Je gaat tegen jezelf praten.

Hij loopt naar het station en neemt de trein naar zijn woonplaats. Hij zal toch eens met zijn vrouw gaan praten, daar heeft hij recht op. Ze wil immers van hem scheiden, dat heeft ze hem laten weten via een advocaat. Daar zal haar familie wel achter zitten.

Een tijdje later stapt Joost uit de trein en steekt hij het stationsplein over. Soms ziet hij bekenden en knikt tegen hen. Het lijkt of ze hem niet meer herkennen, en dat na een halfjaar. Hij is niet op vakantie geweest, dat weten zij natuurlijk ook. Het is vijf uur in de middag. Zijn vrouw Greetje zal nog niet thuis zijn van kantoor, Tessa is er misschien wel. Hij kan ook nog wat wachten tot zes uur. Nee, denkt hij dan, het is toch ook mijn woning? En waar moet hij anders heen?

Hij loopt de straat in waar ze wonen in een hoekhuis. Moet hij eerst aanbellen bij zijn eigen huis? Ze weten toch dat hij vandaag vrij zou komen? Hij kijkt door het raam, ziet niemand en loopt dan achterom de poort door. De poort is zoals altijd open, maar de achterdeur zit op slot. Wacht, hij heeft nog een sleutel aan zijn sleutelbos zitten. Hij wil de sleutel in het slot steken, maar dat lukt niet. Ze hebben er een nieuw slot in laten zetten, daar was hij al bang voor. Wie geeft hun het recht om hem buiten te sluiten? Het is toch ook zijn woning, ook al wil zijn vrouw van hem scheiden? Hij gaat op een tuinstoel achter in de tuin zitten.

Dan gaat de poort open en komt zijn dochter met haar fiets de poort door. Ze schrikt, laat haar fiets vallen en rent weg.

Joost rent haar achterna en roept: 'Tessa!'

Ze rent achterom naar de burens en dan is daar de buurvrouw, die vraagt: 'Wat moet jij hier?'

Hij ziet zijn dochter angstig naar hem kijken. Ze gaat achter de buurvrouw staan. 'Ik ben thuisgekomen en... Nou ja, het is ook mijn huis. Tessa, je hoeft niet bang voor mij te zijn.'

'Man maak dat je hier wegkomt, je hebt al zo veel ellende over je vrouw en kind gebracht. Hoe durf je je hier nog te laten zien? Je hebt je vrouw het ziekenhuis in geslagen en je dochter is al die tijd bij ons geweest.'

'Maar ik heb mijn straf erop zitten,' werpt hij tegen, 'en ik wil met ze praten. Dat moet toch kunnen?'

'Dat had je eerder moeten bedenken. Je hebt ze jarenlang het leven zuur gemaakt totdat je ze bijna dood hebt geslagen!'

Joost buigt zijn hoofd. Hij loopt terug naar zijn eigen woning en gaat daar weer in de tuinstoel zitten.

Even later komt Greetje door de poort. Ze schrikt vreselijk als ze

hem in de tuin ziet zitten. ‘Wat moet jij hier?’

Joost staat op en loopt naar haar toe. ‘Wist je dan niet dat ik vandaag naar huis mocht?’

Ze schokschoudert. ‘Waarom zou ik dat moeten weten?’

‘Nou ja, we kunnen toch praten?’

‘Waarover?’ zegt ze. ‘Daar had je eerder aan moeten denken, daarvoor is het nu te laat.’

‘Ik probeerde je vanuit de gevangenis te bellen, maar dat lukte niet, en ik heb je ook brieven geschreven om te zeggen dat ik spijt heb.’

‘Jij spijt?’ zegt Greetje ongelovig.

‘Ja, ik wil graag binnen met je praten.’

‘O nee, daar begin ik niet aan,’ zegt ze resoluut. ‘Je hebt toch zeker wel de brieven van mijn advocaat gelezen dat ik van je wil scheiden.’

‘Maar ik woon hier net zo goed als jij, Greetje!’

‘Dat dacht ik niet.’

‘Waar moet ik dan heen?’ vraagt hij hulpeloos.

‘Ga maar naar je familie of je ouders, daar kun je misschien terecht.’

‘Dat weet ik niet.’ Hij klinkt vertwijfeld. ‘Ze hebben ook niks van zich laten horen als ik hen belde of ze een brief schreef.’

‘Joost, je hebt het zelf zover laten komen. Je kunt nu maar beter weggaan.’

Dan komt Tessa achterom en vraagt: ‘Ma, komt pa nu weer bij ons wonen?’

‘Nee hoor, kind, wees daar maar niet bang voor.’

‘Laat mij dan tenminste even binnen, zodat ik wat kleren en spullen kan pakken,’ vraagt Joost.

Ze knikt toegeeflijk. ‘Oké, daar heb je recht op. Ik ga intussen naar de buurvrouw met Tessa. Je hebt een uur de tijd en dan moet je het huis verlaten, anders bel ik de politie!’ Greetje doet de deur van het slot en loopt dan met hun dochter naar de burens.

Joost loopt de trap op en pakt een weekendtas waar hij wat ondergoed en broeken in doet. Veel kan hij nu niet meenemen. Een auto heeft hij niet. Die is in beslag genomen op de avond dat hij gearresteerd werd, omdat hij dreigde hem in brand te steken zodra hij vrijkwam.

Als hij nog wat spullen uit de laden haalt, ziet hij een foto op een van de ladekasten. Zijn vrouw Greetje staat erop met een hem onbekende kerel. Hij bekijkt de foto goed en begrijpt dat het een vriend van haar moet zijn. Hij haalt een blikje bier uit de koelkast en gaat in een van de stoelen in de kamer zitten. Hij wacht tot zijn vrouw en zijn dochter terugkomen van de burens.

Als het uur voorbij is, komt de buurman achterom. Joost blijft rustig zitten. De buurman komt naar binnen en zegt: 'Zou je niet eens opstappen?'

'Waar bemoei jij je mee!' antwoordt Joost kort maar krachtig.

'Je hebt een uur van je vrouw gekregen om wat spullen te pakken,' zegt de buurman. 'Gebruik nou je verstand voordat we de politie erbij halen.'

'Laat de politie maar komen.'

'Je weet dat er dan moeilijkheden komen,' waarschuwt de buurman.

'Dit huis is net zo goed van mij als van haar,' zegt Joost koppig.

De buurman schudt het hoofd. 'Greetje betaalt de huur en ze heeft het huurcontract op haar eigen naam laten zetten.'

'Ik wil met haar praten en ik wil geld zien,' zegt Joost. 'Ze heeft de bankrekening laten blokkeren en dat gaat zomaar niet.'

Dan komt Greetje binnen. Ze pakt zonder aarzelen de telefoon en toetst het nummer van de politie in.

Joost staat op, pakt de tas met spullen en loopt het huis uit met een paar lelijke woorden.

Als hij de straat uit loopt, ziet hij dat er een politieauto nadert en voor het huis stopt. Hij loopt de stad in en voelt zich bedrogen. Hij moet steeds maar aan die foto denken van Greetje en die vreemde vent. Zou ze nu dan al een vriend hebben, of ging ze al vreemd toen hij nog thuis woonde?

Greetje gaat op de bank zitten en snikt. 'Zie je nou wel dat hij weer terugkomt nu hij vrij is? Ik was er al bang voor.'

'Rustig nou maar,' zegt de buurvrouw, terwijl ze een arm om haar heen slaat.

Tessa rent de trap op naar haar kamer en even later horen ze boven een hevig kabaal.

‘Waar is die mee bezig?’ zegt de buurvrouw.

Snel gaan ze de trap op en naar haar slaapkamer. Ze kunnen Tessa nog net tegenhouden als ze haar laptop op de grond wil smijten.

‘Rustig jij! Eén gek in de familie is al genoeg!’ schreeuwt Greetje tegen haar dochter.

‘Het is niet eerlijk!’ roept het meisje.

‘Wat is niet eerlijk?’ vraagt Greetje.

‘Dat ik een vader heb die in de gevangenis heeft gezeten!’ schreeuwt Tessa met een felle blik.

‘Had hij maar levenslang gekregen,’ zegt Greetje met een zachte stem.

‘U hebt makkelijk praten... Ik word er op school mee gepest.’

‘Meen je dat?’ zegt Greetje geschrokken. ‘Dat heb je nooit tegen mij gezegd.’

‘Dat wilde ik niet...’ mompelt Tessa.

‘Waarom niet?’

‘Dan gaat u naar de school om er iets van te zeggen en dan wordt het alleen maar erger voor mij.’

‘Wie pest jou?’ wil Greetje nu weten.

‘Iedereen... Ze weten dat papa u in elkaar heeft geslagen en dat je opgenomen bent in het ziekenhuis, en ook dat papa een halfjaar gevangenisstraf kreeg. In het begin hadden ze medelijden met mij, maar een maand later begonnen ze mij te pesten...’

‘Kind toch!’ zegt de buurvrouw, terwijl ze Tessa tegen zich aan drukt.

Dan horen ze iemand de trap op komen. Ze schrikken. Joost zal toch niet terugkomen? Maar nee, het is de buurman.

‘Man, je laat ons schrikken!’ zegt de buurvrouw tegen haar echtgenoot.

‘Wat is hier aan de hand?’ De buurman kijkt verbaasd om zich heen. ‘Wat een troep zeg! Dat ben ik niet van je gewend, Tessa.’

Dan vertelt de buurvrouw haar man dat Tessa op school gepest wordt.

‘Daar moeten we wat aan doen. Zal ik eens met het hoofd van de school gaan praten?’ stelt de buurman voor.

‘Nee, dan ga ik liever naar een andere school,’ zegt Tessa snikkend.

‘Daar komen ze er na een tijdje misschien ook achter,’ zegt de buurman. ‘Pesten moet in de kiem gesmoord worden. Er zijn tegenwoordig nieuwe programma’s op de scholen. Ze gaan vaak met een hele groep kinderen van de school en met een leraar het pesten te lijf door met elkaar te praten.’

‘Dat wil ik niet!’ schreeuwt Tessa tegen de buurman.

De buurman gebaart naar de beide vrouwen en ze lopen de gang op. Hij sluit de kamerdeur. ‘Laat Tessa maar even uitrazen,’ zegt hij dan zacht.

‘Wat heeft de politie gezegd?’ vraagt Greetje aan de buurvrouw. Zij heeft het woord gedaan toen de politie aan de deur kwam nadat ze het bureau gebeld hadden.

‘Ze houden Joost in de gaten,’ zegt de buurvrouw. ‘Als hij nog een keer in de straat komt en moeilijkheden veroorzaakt, pikken ze hem op.’

‘Dan zal er eerst een ongeluk gebeurd moeten zijn net als de vorige keer,’ zegt Greetje verdrietig. ‘Ik heb zo vaak de politie gebeld voordat hij mij het ziekenhuis in sloeg.’

‘Wij zijn er ook nog,’ zegt de buurman, die medelijden heeft met zijn buurvrouw en haar dochter.

‘Laten we naar beneden gaan en bij mij gezellig wat gaan eten... jullie zullen wel honger hebben,’ zegt de buurvrouw.

De buurman knikt. ‘Ja, laten we dat doen. Dan haal ik even wat bij de chinees.’

Ze gaan de trap af en lopen naar het huis van de burens. Even later eten ze bij hen aan tafel chinees. Greetje en Tessa hebben niet veel trek. Greetje is stil nu ze heeft gehoord dat haar dochter op school gepest wordt.

‘Zal ik dan toch maar met het hoofd van je school gaan praten Tessa?’ vraagt Greetje voorzichtig.

‘Nee, dat wil ik echt niet. Jullie moeten mij met rust laten!’ Tessa staat op en rent weg. ‘Ik ga naar mijn kamer!’

‘Sorry,’ zegt Greetje, ‘ik moet naar haar toe. Ik ben bang dat ze gekke dingen gaat doen.’ Ze staat van tafel op en loopt terug naar huis.

Ze gaat meteen naar boven. Ze ziet haar dochter op haar bed liggen met de rug naar de deur. Greetje gaat naast haar op het bed

zitten en gaat met haar hand over haar arm.

Ineens schiet Tessa overeind. Ze kijkt haar moeder kwaad aan en zegt: ‘Waarom maakten jullie altijd ruzie? Ik kon nooit een vriendin mee naar huis nemen uit angst dat pa thuis zou komen en jullie weer ruzie gingen maken. Waarom kunnen jullie niet normaal met elkaar omgaan, zoals de burens en de ouders van mijn vriendin?’

‘Tessa, daar kan ik niks aan doen. Je weet heel goed hoe je vader is...’ Greetje houdt beide handen voor haar gezicht en begint te snikken. ‘Je weet dat je vader niet normaal is en zeker als hij te veel heeft gedronken. Hij wordt om niks kwaad en weet niet wat hij dan doet. Je hebt het toch zelf vaak genoeg meegemaakt?’

‘Dat wel ja,’ geeft Tessa toe, ‘maar u begint dan ook tegen hem te schreeuwen.’

‘Omdat ik er niet meer tegen kon en hoopte dat hij het huis uit zou gaan. Ik hield niet meer van hem... en wilde allang van hem scheiden.’

‘Komt het ook omdat u een vriend hebt? Ik bedoel Rens?’

‘Dat wist je vader nog niet...’ zegt Greetje zacht.

‘Waarom gaat u eigenlijk met Rens?’

‘Omdat... nou ja, ik veel om hem geef en hij om mij. En we begrijpen elkaar heel goed.’

‘Zou pa het soms ook weten?’

‘Nee, dat denk ik niet,’ antwoordt Greetje. ‘Ik leerde Rens pas kennen in het ziekenhuis.’

‘Dat is niet goed, ma, u hebt zo ook schuld.’

Greetje knikt verdrietig. ‘Maar ik kon niet meer verder met je vader. Hij deed dingen die ik vreselijk vond en sloeg mij bijna elke nacht als ik niet zijn zin deed.’

‘Waarom zijn we dan niet naar Rens gegaan?’ zegt Tessa. ‘Die heeft zelf een groot huis.’

‘Ik wil eerst scheiden van je vader, Tessa.’

‘Kon u niet zonder een man?’

‘Nee, dat is het niet. Ik kon niet zonder echte liefde en die heb ik jaren moeten missen. De liefde die je vader aan mij gaf, was geen echte liefde... het ging alleen om hem.’

‘Jullie hadden allang uit elkaar moeten gaan,’ stelt Tessa vast.

‘Dat durfde ik niet,’ bekent Greetje. ‘Je vader was gevaarlijk en

erg driftig, ik kon niet meer normaal met hem praten. Toen hij mij het ziekenhuis in sloeg en hij daar een halfjaar cel voor kreeg, kon ik eindelijk een advocaat nemen en een scheiding aanvragen.'

'Denkt u wel eens aan mij?' vraagt Tessa opeens. Ze kijkt haar moeder indringend aan.

'Hoe bedoel je, lieverd?' vraagt Greetje, terwijl ze een hand van Tessa vasthoudt.

'Nou ja, u regelt alles achter mijn rug. Zoals met Rens, bedoel ik. Waar is mijn plaats in de toekomst?' Uit haar vraag blijkt dat Tessa ook nadenkt over haar toekomst, ook al is ze zestien.

'Rens wil je nieuwe vader worden,' flapt Greetje eruit.

'En als ik dat nou niet wil?'

'Je kunt niet naar je vader,' zegt Greetje, 'dat zou te gevaarlijk zijn.'

'Waar moet ik dan heen?'

'Je gaat met mij mee naar het huis van Rens.'

'Zie je wel dat jullie alles al zonder mij hebben geregeld! Ik wil Rens niet als vader,' zegt Tessa koppig. 'Ik heb al een vader, ook al deugt hij niet.'

'Dat zal moeilijk gaan, lieverd. Je vader heeft voorlopig geen onderdak en zal ons lastig blijven vallen en daar ben ik bang voor.'

'En al helemaal als hij hoort dat u een vriend hebt,' zegt Tessa. 'Misschien weet hij dat zelfs al.'

'Rens is niet bang voor je vader en hij zal ons beschermen.'

'Dat zegt u... ' Tessa klinkt niet erg overtuigd. 'Kunnen we niet eerst met pa gaan praten? U hebt hem die kans niet gegeven toen hij uit de gevangenis terugkwam.'

'Er valt niet met je vader te praten,' zegt Greetje. 'Hij is gestoord en gevaarlijk.'

'Meent u dat echt?'

'Dat weet ik wel zeker.'

'Was pa vroeger ook zo?' wil Tessa dan weten. 'Jullie zijn in de kerk getrouwd en jullie hebben mij laten dopen.'

'We gingen vroeger wel naar de kerk, zoals je zelf weet.'

Tessa knikt. 'Dat vond ik best fijn en toen was ik nog bij de kinderoppas.'

'Dat was normaal.' Greetjes gezicht betreft. 'Maar toen kreeg je

vader andere vrienden en hij ging met ze naar de kroeg. Hij ging tekeer als ik naar de kerk wilde, dan schold hij mij uit voor schijnheilige...'

'Echt waar?' Tessa's ogen worden groot.

'Ja, ik las voor ik ging slapen altijd een stukje uit de Bijbel. Dan werd hij kwaad, sloeg de Bijbel uit mijn handen en vloekte vreselijk.'

'Toen hadden jullie al vaak ruzie,' herinnert Tessa zich. 'Dan ging pa ook tegen mij tekeer en ik mocht niet meer huilen van hem...'

'Ja, vaak was het zo erg dat ik met jou op de arm naar de burens vluchtte.'

'Dat kan ik mij niet meer herinneren,' zegt Tessa. 'Wel weet ik dat ik een tijdje bij oma ben geweest. Uw ouders hadden een hekel aan pa, toch? Ze waren niet blij dat u in uw jeugd met pa omging en toen met hem trouwde.'

'Mijn ouders kennen zijn ouders en die gingen toen niet naar de kerk, maar Joost beloofde mij met mij mee te gaan naar de kerk. Dat heeft hij de eerste jaren ook gedaan, maar toen kreeg hij ander werk als automonteur en andere collega's, die na het werk naar de kroeg gingen.'

'Is het toen begonnen?' vraagt Tessa.

Haar moeder zucht. 'Dat niet alleen. Hij maakte op zijn werk vaak fouten en kwam toen bij een werkgever terecht die handelde in tweedehands auto's. Daar ging het helemaal mis. Zijn baas dronk overdag. Vaak hadden we geen geld en dan moest ik maar rond zien te komen, en zo stapelden de problemen zich op.'

'Eigenlijk had pa het dus ook niet zo getroffen wat zijn werk betrof?' begrijpt Tessa.

'Soms had ik medelijden met hem,' geeft Greetje toe. 'Maar hij wilde niet luisteren en het werd steeds erger. Hij kreeg driftaanvallen, ook op zijn werk. De politie is vaak op zijn werk geweest en ook hier aan huis. Hij heeft vaak een waarschuwing gekregen, maar het moest blijkbaar eerst echt verkeerd gaan.'

'Zou hij nu door dat halfjaar cel misschien veranderd zijn?' vraagt Tessa hoopvol.

'Nee, daar kan ik niet in geloven, Tessa.'

Twee

Joost Deuts loopt door de stad en gaat een café binnen waar hij vroeger een geziene gast was.

‘Goeiedag,’ zegt Joost tegen de kroegbaas die achter de bar staat.

‘Hé Joost, lang niet gezien,’ zegt de kroegbaas alsof hij van niks weet.

Joost grinnikt terug.

‘Pilsje?’ vraagt de kroegbaas.

Dan komt er een klant binnen die naast Joost gaat zitten op een van de krukken achter de bar. ‘Je logement verlaten?’ vraagt de man aan Joost, en hij kijkt hem met een gemene lach aan.

‘Hoe bedoel je?’

‘Je hebt toch gezeten?’ vraagt de klant.

‘Daar heb jij niks mee te maken,’ snauwt Joost.

‘Je hebt daar volgens mij nog niet veel geleerd, gezien je onbeleefde manier van doen.’

Joost staat op, neemt zijn glas mee en gaat aan een tafeltje zitten in een donkere hoek.

‘Volgens mij is het een watje,’ zegt de man aan de bar provocerend.

‘Bemoei je er niet mee,’ zegt de kroegbaas, die geen herrie in zijn zaak wil hebben.

‘Vrouw en kind in elkaar slaan, dan ben je toch geen kerel? Hij kan beter die vent die nu bij zijn vrouw zit het huis uit trappen.’

Het is even stil totdat Joost opstaat en weer naast de man aan de bar gaat zitten. ‘Wat weet jij daarvan?’

‘Nou ja, ik heb zoiets gehoord...’

‘Van wie?’ wil Joost nu weten.

‘Ach man, ga zelf kijken!’ De man grijnst gemeen. ‘Of mag je niet meer thuiskomen?’

Joost geeft de man een klap in zijn gezicht en loopt het café uit.

Wat moet hij nu? Dacht hij het niet? Ze heeft een ander, die kerel op de foto natuurlijk. Ze zijn nog niet eens gescheiden en nu heeft ze al een ander. Moet hij dit pikken? Hij balt zijn vuisten in zijn broekzakken. Zou die kerel nou echt bij haar zijn? Nee, dat had hij nooit van haar gedacht toen hij dat halfjaar in een cel zat. Greetje gelijk al een andere man. Wat heeft hij zich vergist in haar. Heeft hij dan helemaal geen rechten meer, omdat hij...

Joost gaat op een muurtje zitten bij een brug. Hij is niet de ideale echtgenoot geweest, zeker de laatste jaren niet. Hij sloeg haar vaak als hij zijn zin niet kreeg. Ook zijn dochter heeft hij mishandeld als zij haar moeder wilde helpen. Hij heeft zijn rechten als man en vader verspeeld, al heeft hij er dan een halfjaar voor gezeten. Nu hebben zijn vrouw en zijn dochter hem afgewezen. Ze wilden niet met hem praten. Er staat hem een scheiding te wachten.

Als hij nog eens probeerde met haar te praten, dan kon hij haar gelijk vragen naar haar vriend. Joost kijkt op zijn horloge, het is acht uur geweest. Hij staat op van het muurtje en spreekt zichzelf moed in. Hij heeft zich te snel weg laten sturen, omdat Greetje dreigde met de politie. Het is toch normaal dat je met je vrouw kunt praten? Hij heeft niet voor niks een halfjaar gezeten. Hij moet Greetje laten merken dat hij veranderd is.

In de gevangenis heeft hij zelfs leren bidden. Er was een soort dominee die met hem heeft gebeden. Hij heeft die man verteld dat hij zijn huwelijk kapot heeft gemaakt en dat er een soort verkeerde geest in hem woonde. De dominee begreep hem wel en gaf hem nog hoop als hij haar om vergeving zou vragen. Zou er dan nog een weg terug zijn voor hem? Hij moet wel leren zijn handen thuis te houden. Die man in dat café gaf hij gelijk een klap, dat mag niet weer gebeuren. In de gevangenis heeft hij zich immers netjes gedragen, ja toch?

Het is al donker als hij opnieuw de bekende straat inloopt. Hij heeft hier al de jaren van zijn huwelijk gewoond. Ze hadden een huurhuis en nog wel een hoekhuis. In het begin heeft hij alles goed onder-

houden, ook de grote tuin achter het huis, en de voortuin zag er ook altijd netjes uit. De laatste jaren was het echter een puinhoop. Hij had nergens zin in en zat veel in de kroeg of werkte wat over. Vaak zat hij achter zijn laptop en het was niet zo fraai waar hij dan naar keek. Hij stond er vaak 's nachts voor op en werd dikwijls betrappt door zijn vrouw en dan was het weer helemaal mis. Zelfs zijn dochter wist ervan.

Hoe dichterbij hij bij huis komt, hoe meer hem de herinneringen overvallen. Hij zal zijn laptop niet meer gebruiken, alleen zijn vrouw en dochter mogen dan de laptop gebruiken. Hij zal alles uitleggen en een nieuw leven met hen beginnen. Maar dan denkt hij weer aan die andere man. Wat heeft Greetje met hem? Zal ze dan niet voor hem kiezen? Er moet toch vergeving zijn als er spijt is bij hem? Hij weet zelf ook wel dat hij vaak beterschap beloofde. Greetje heeft zelfs meegewerkt aan gezinstherapie, het hielp allemaal niet en een paar weken later ging hij weer zijn eigen gang.

Volgens die dominee kan het alleen door het geloof. Bidden om vergeving en niet alleen je vrouw om vergeving vragen, maar ook de Heere God en vooral vragen om hulp. Hij ging in het begin van hun huwelijk mee naar de kerk en heeft er zijn dochttertje laten dopen. Hoe kan het allemaal zo verkeerd zijn gegaan?

Hij had de laatste jaren ook verkeerde vrienden, vooral op zijn werk. In het begin werkte hij bij een groot autobedrijf, maar daar was hij een nummer. Toen kreeg hij een aanbod van een tweedehands autohandelaar waar hij goed geld kon verdienen. Het waren vaak wel duistere zaakjes van zijn werkgever, maar hij kreeg er extra voor betaald. Na werktijd werd er echter veel gedronken, vooral als hij naar het buitenland moest om enkele auto's uit een ander land op een slimme manier in te voeren. Die baas van hem deugde niet. Hij ging met mensen om die het niet zo nauw namen met alles, zolang het maar geld opbracht.

Hij kwam zaken tegen waar hij vroeger nooit van gehoord had. Ook hij ging de verkeerde weg op; zijn huwelijk was niet meer zoals het hoorde te zijn. Hij wilde meer op seksueel gebied en dronk ook te veel. Hij was vaak zichzelf niet meer. Zijn gezin heeft er veel onder geleden. Hij heeft er dat halfjaar in de cel veel over nagedacht. Vooral die dominee heeft hem een spiegel voorgehouden en

zo kreeg hij weer hoop en dacht alles weer op de rails te kunnen krijgen.

Als hij aan de overkant van de straat loopt en naar zijn huis kijkt, ziet hij dat de gordijnen gesloten zijn. Toch kan hij zien dat er licht brandt in de woonkamer en ook boven waar de kamer van zijn dochter is.

Joost steekt de weg over en gaat achterom. De poort is niet op slot. Er heeft nooit een slot op gezeten. Hij blijft bij de zijmuur van het huis staan. Als die vent, die vriend van haar, er nu is, wat dan? Er gaat een pijnlijke steek van jaloezie door hem heen. Hij loopt naar de achterdeur en gaat de keuken in. Ze verwachten hem niet terug, anders hadden ze de deur wel op slot gedaan. Hij loopt verder. Het is stil in huis. Als hij in de kamer komt, kijkt hij op de rug van Greetje. Ze zit achter een laptop. Hij gaat naast haar staan en kucht.

Ze schrikt en kijkt hem angstig aan. 'Wat kom jij hier doen!' Ze staat meteen op en wil weglopen.

'Geef mij nog een kans,' smeekt hij. 'Ik wil met je praten en alles uitleggen. Luister alsjeblieft... Laten we als twee volwassen mensen met elkaar praten. Ik ben niet meer de Joost van een halfjaar geleden, echt niet, Greetje. Praten is toch wel het minste waar ik recht op heb...'

'Nee, Joost, daarvoor is er te veel gebeurd. Praten heeft geen enkele zin. Ga weg voordat ik begin te gillen!'

Dan gaat de deur van de woonkamer open en staat Tessa in de deuropening. Angstig kijkt ze naar haar vader en moeder.

'Haal de buurman, Tessa!' roept Greetje tegen haar dochter.

'Nee ma... ik heb achter de deur gehoord wat pa tegen u heeft gezegd. U moet wel naar hem luisteren, laat hem uitpraten...'

'Nee! Haal de buurman!'

'Rustig ma... ik wil horen wat pa te vertellen heeft.'

'Dat gaat jou niet aan, Tessa... Haal de buurman!' schreeuwt Greetje tegen haar dochter. 'En jij maakt dat je het huis uit komt. Ik wil je nooit meer zien!'

'Luister nou, ik wil je dingen vertellen...'

'Daar is het nu te laat voor.'

Dan gaat de deur open en staat er een forse man in de deuropening.

‘Wat is hier aan de hand,’ vraagt de man als Greetje en Joost hem verbaasd aankijken.

‘O... Rens, dit is mijn ex. Zorg jij dat hij het huis uit gaat?’

‘Ik ben je ex nog niet. We zijn nog niet gescheiden, Greetje.’

Rens gaat voor Joost staan en vraagt: ‘Wat kom je hier nog doen, man?’

‘Dat gaat jou niets aan... dit is mijn vrouw en mijn huis!’

‘Dat is verleden tijd,’ zegt Rens rustig. ‘Gebruik je verstand en laat haar met rust. Je hebt haar leven al verziekt. Ze loopt bij een arts, die haar heeft gewaarschuwd dat ze zich niet druk mag maken. Ik maak mij zorgen om haar, begrijp je dat?’

‘Wie ben jij en wat moet je hier!’ schreeuwt Joost overstuur.

‘Ik ben een vriend van Greetje en ben bezorgd om haar. Ik weet hoezeer ze geleden heeft onder jouw praktijken, net zoals je dochter. Je moet zelf gaan inzien dat het voorbij is. Greetje wil opnieuw beginnen en zonder jou. Geef haar die kans, man.’

‘En ik dan?’ zegt Joost, terwijl hij Greetje aankijkt.

Greetje geeft geen antwoord en loopt de deur uit naar de burens.

Even later staat er een politieauto voor de deur en twee agenten nemen Joost mee naar het politiebureau. Joost laat zich gewillig meevoeren. Hij beseft dat hij het verbruid heeft bij zijn vrouw en zijn dochter. Zijn vrouw heeft voor een ander gekozen.

Joost wordt opgesloten in een cel. Hij gaat op het smalle, harde bed liggen. Het kan hem allemaal niks meer schelen wat ze met hem gaan doen. Dan maar terug naar de gevangenis. Wat maakt het allemaal nog uit? Hij is afgewezen door zijn gezin en dat heeft hij te aanvaarden, of hij het nou wil of niet.

Hij heeft geluk dat hij hier in een cel op het politiebureau mag overnachten. Joost gaat op de rand van het bed zitten met zijn handen voor zijn gezicht. Het wordt hem even te veel. Waar heeft hij dit aan verdiend? Hij heeft oprecht spijt, maar ze willen hem niet geloven. Hij houdt nog steeds van zijn vrouw. Ze zijn zeker al zo’n vijftien jaar getrouwd en nu... Ja, het is voorbij.

Joost veegt zijn tranen weg. Hij had nooit bij die crimineel Gijs de Lekt moeten gaan werken. Ja, hij kon bij Gijs meer verdienen, maar op een oneerlijke manier. Voor geld en drank doe je echter

veel. Het is niet zo dat alle tweedehands autobedrijven zo crimineel zijn als dat van Gijs, verre van. Zijn eerste werkgever was een net en goed bedrijf. De dag dat hij Gijs ontmoette zal Joost nooit vergeten, want toen begon de ellende immers.

Hij moest van zijn eerste baas bij Gijs een tweedehands auto afleveren die niet goed genoeg meer was voor de verkoop; Gijs wist er nog wat aan te verdienen. Gijs bekeek de auto en gaf hem het geld dat hij aan zijn baas moest afgeven. Toen nodigde Gijs hem uit voor een bakje koffie op zijn kantoor en vroeg of hij soms zin had in een pilsje. Dat weigerde Joost, want overdag mocht hij niet drinken en zeker niet als automonteur. Hij kreeg een beker koffie en toen begon de ellende.

Gijs keek hem met zijn kleine oogjes aan en vroeg: ‘Heb jij het naar je zin bij je baas?’

Joost knikte.

‘Verdien je daar goed?’ vroeg Gijs terwijl hij Joost aankeek met ogen die nog kleiner werden.

‘Ja, als automonteur ben ik zeker tevreden en ik mag vaak wat auto’s wegbrengen naar klanten of naar de sloop,’ antwoordde Joost.

‘Wil je meer verdienen?’

‘Hoezo?’

‘Nou, ik heb iemand nodig die zijn vak als automonteur goed verstaat en ook een beetje in de handel wil, als je begrijp wat ik bedoel.’ Gijs lachte met oogjes die toen bijna helemaal dicht waren.

‘Wat voor handel?’

‘In de eerste plaats tweedehands auto’s doorverkopen.’

‘Ik heb het goed naar mijn zin bij mijn werkgever,’ antwoordde Joost, die wel in de gaten had dat het bedrijf van Gijs niet veel bijzonders was.

‘Nogmaals, je kunt bij mij veel verdienen en niet alleen als automonteur, als je mij goed begrijpt.’

‘Nee, ik heb geen zin om zomaar over te lopen naar een ander bedrijf,’ antwoordde Joost eerlijk.

‘Als ik je nu al een voorschot geef?’

‘Hoe bedoel je?’

Gijs stond op vanachter zijn bureau en liep naar een metalen kast, haalde een sleutel uit zijn zak, opende een kluis en haalde er

wat bankbiljetten uit. ‘Zo werk ik, zie je, boter bij de vis,’ zei Gijs lachend.

‘Maar ik wil hier niet werken en dat geld neem ik echt niet aan,’ zei Joost eerlijk.

Gijs lachte, maar keek toen ineens donker uit zijn spleetoogjes. ‘Dit is de kans van je leven,’ zei hij. ‘We kunnen samen veel geld verdienen... Ik heb een goede monteur nodig en begrijp goed dat er voor jou tien andere voor mijn deur staan.’

‘Maar ik ben bang dat ik moeilijkheden krijg,’ zei Joost, die niet wist wat hem overkwam.

‘Hoezo?’

‘Nu heb ik goed werk. Een vaste baan en het bedrijf waar ik werk is gezond.’

‘Luister, Joost,’ zei Gijs toen amicaal. ‘Hier heb je van mij vijfhonderd euro. Je krijgt van mij een eigen auto van de zaak en dan gaan we samen veel geld verdienen. Geloof mij nu maar, jongen.’

Joost stond op en zei: ‘Ik zal erover nadenken.’

‘Neem die vijfhonderd euro nou mee en het blijft tussen ons,’ zei Gijs met een dichtgeknepen oog.

‘Maar ik kan dit zomaar niet aannemen...’

‘Het is een voorschot en daar is niks mis mee. Denk er nou maar goed over na. Van de week wil ik een antwoord van je, oké?’

Zo beleeft Joost in de politiecel het hele gebeuren met Gijs de Lekt opnieuw. Ja, daar is het misgegaan in zijn leven. De dag daarop is hij gelijk teruggegaan naar Gijs de Lekt en een maand later is hij bij hem in dienst gekomen. Hij werkte veel in de werkplaats bij Gijs, die zelf niet veel deed. Er kwamen vaak onguire types bij Gijs op het kantoor en er werd veel verhandeld. Er werkten nog twee man, maar die reden vaak auto’s naar het buitenland of andersom.

Op een dag moest hij met een van de mannen mee naar Duitsland. Ze kochten daar voor een paar duizend euro een tweedehands Mercedes, een prachtwagen. Het ging allemaal zo makkelijk nu de grenzen openlagen in Europa. In de garage bij Gijs werd de Mercedes overgespoten in een andere kleur, hij kreeg andere kentekenborden, en werd weer doorverkocht. Er werd goed geld aan verdiend. Een vast loon had Joost niet. Hij kreeg zijn loon vaak constant in het handje. Wel werd er een soort loon op zijn bankrekening

gestort in verband met de belastingcontrole.

Joost gaat languit op het bed in de cel liggen en piekert. Wat een dag... Afgewezen door zijn vrouw en kind. Ja, als een crimineel. Hij heeft nog geluk gehad dat ze bij Gijs nooit een inval hebben gedaan, want daar werd allerlei illegale waar verhandeld, niet alleen auto's. Op kantoor werd er veel gedronken bij Gijs en daardoor begon eigenlijk de ellende als hij 's avonds te laat thuiskwam en ruzie kreeg met Greetje. Maar destijds maakte hij het altijd weer goed, omdat hij veel geld verdiende. Maar echt gelukkig waren ze niet meer. Er was bijna elke avond ruzie en dat was meestal als hij een paar dagen naar het buitenland was geweest voor Gijs. Ja, het had toen anders kunnen lopen dan alleen maar een halfjaar gevangenisstraf. Hij deed voor Gijs immers zaken die het daglicht niet konden verdragen. Maar Gijs was wel zo slim dat ze hem nooit te pakken konden krijgen.

En zelf is hij alleen gestraft voor mishandeling van zijn vrouw en dochter. Hij was niet alleen aan de drank, maar keek vaak pornofilms die hij kreeg van vrienden van Gijs. Daarover kreeg hij ruzie met Greetje. Ze heeft hem vaak gewaarschuwd dat ze de politie zou bellen. De politie is later nog vaak bij hen aan de deur geweest. Greetje is ook dikwijls naar haar ouders gevlucht met Tessa en dan zat hij alleen thuis. Totdat haar ouders het zat waren en ze terug moest naar haar man. Als het dan weer verkeerd ging met hem, vluchtte ze naar de burens. Dan kreeg hij ruzie met de burens en werd door hen de politie gebeld.

De laatste keer liep het helemaal uit de hand. Toen was hij met Gijs en nog een paar vrienden uit geweest en ze hadden behoorlijk veel gedronken. Hij kwam 's nachts tegen drie uur thuis. Toen Greetje vroeg waar hij geweest was, pakte hij een stoel en sloeg die in stukken. Greetje vluchtte. Zijn dochter werd ook wakker van het lawaai en begon te gillen. Greetje rende de trap af. Hij volgde haar en duwde haar verder de trap af en onderaan bleef ze liggen. Hij schrok, want ze lag erg stil. Zijn dochter rende naar de burens die gelijk de politie belden.

Greetje werd met een ambulance naar het ziekenhuis vervoerd. Het zag er heel erg uit. Ze had een tijd in het ziekenhuis gelegen en verbleef later ook een tijdje op de psychiatrische afdeling van

het ziekenhuis. Hij belandde meteen in een politiecel en kwam niet meer vrij. Hij kreeg een halfjaar gevangenisstraf. In de cel kon hij nadenken over zijn daden en het leven dat hij de laatste jaren had geleid. Hij had veel spijt en had vaak gesprekken met de dominee. Hij wilde zijn leven beteren, maar dit maakte geen indruk op zijn vrouw en dochter, had hij vandaag gemerkt.

De laatste jaren was het een chaos in zijn hoofd. Hij kon zichzelf niet meer zijn sinds hij bij Gijs was gaan werken. Hij werd vaak naar het buitenland gestuurd om auto's af te leveren of op te halen, en dan was er nog de alcohol die 's avonds vaak werd gedronken als ze goede zaken hadden gedaan. Er was aan geld geen gebrek door al die zaakjes en hij suste zijn geweten door veel te drinken, maar daar werd zijn gezin de dupe van en hijzelf eigenlijk ook...

Zo ligt Gijs op zijn rug op het bed in de politiecel. Diep in zijn hart hoopt hij dat hij weer een halfjaar cel krijgt van de rechter. Hij wil wel terug naar de gevangenis, daar kon hij tenminste op het rechte pad blijven. Nu hij eruit ontslagen is, gaat het meteen weer fout. Waar moet hij bijvoorbeeld de nachten doorbrengen? Nu heeft hij een bed, al is het in een cel. Van slapen komt echter niet veel. Geestelijk heeft hij een behoorlijke dreun gekregen. Joost blijft piekeren tot hij uiteindelijk toch in slaap valt.

Hij wordt wakker als er op zijn celdeur wordt geklopt en deze opengaat. Als ontbijt krijgt hij twee boterhammen met kaas en een beker thee.

‘Dank u,’ zegt Joost, terwijl hij gaat zitten en zijn ogen uitwrijft.

De agent zet het dienblad op een tafeltje en verdwijnt zonder wat te zeggen. Joost staat op en gooit wat water in zijn gezicht boven de wasbak. Hij kamt zijn haren met een kammetje dat hij uit zijn binnenzak haalt. Dan eet hij de twee boterhammen en drinkt de thee. Daar knapt hij aardig van op. De thee smaakt hem zelfs beter dan een glas bier.

Na een uur gaat de celdeur opnieuw open en moet hij de agent volgen naar een kamertje. Ze gaan tegenover elkaar aan een tafeltje zitten. De agent heeft een map voor zich liggen met wat papieren en kijkt Joost aan. ‘Wat zijn nu uw plannen?’ vraagt hij dan.

Joost haalt zijn schouders op alsof het hem niet interesseert.

‘U krijgt een straatverbod,’ gaat de agent verder. ‘Dat betekent dat u niet meer in de straat mag komen waar uw vrouw en dochter wonen. U krijgt nu alleen een waarschuwing, omdat u gisteren op vrije voeten bent gekomen en we u nog een kans willen geven. Zoek werk, van beroep bent u automonteur. Nou, daar is genoeg vraag naar, dacht ik zo,’ zegt de agent vriendelijk.

‘Nou ja, ik zie wel...’ antwoordt Joost en dan mag hij gaan. Hij loopt de trappen af van het politiebureau, waar moet hij heen?